יח א ב ג מיי' פ״ה מהל' מרומות הלכה א: יש ד מיי' פי״צ מהל' מעה״ק הלכה כא:

ב ה מיי' שם הלכה יד: בא ו מיי' שם הלכה טו:

מוסף רש"י

ובמחשבה. נותן עיניו בלד זה לשם תרומה ואוכל בלד זה

זה כשם תרומה וחוכנ בגד זה ואע"פ שלא הפריש, וחרוייהו נפקי מונחשב, והאי דיליף תרומת מעשר מתרומה גדולה לענין אומד הוא דיליף גדולה לענין אומד הוא דיליף

(גיטין לא.). שאינו מפרישה מיד אלא נומן עינו ליטול מרומה בלד זו ואוכל בלד

מתר (בכודות נח: בכתיי.,
במקום שיש כדון, וותנו
למיך לשקום שיש כדון, וותנו
למיך לשקום שאין כדון.
למין לשקום ליתנו עד ליתני עד ליתני מה ליתני עד ליתני עד ליתני עד ליתני ברבות
דמים. ומשמרן שלא
דמים. בשומין שלא
למתין שלא ימתיל, ושימול
למתין שלא ימתיל, ושימול

היינו שיעסוק בבלק כל שעה

כדחמריגן בפסחים נג.). לא תאפה

מסורת הש"ם

 ל) מרומות פ"ב מ"ד [ברכות לט:],
 גם זה שם,
 נ) [קדושין סג:],
 לו,
 ס) [יכמות מ. סוטה טו. שבועות טו:], ו) תי הכי נמחק. ל"ק, ז) ממעשר. ל"ק, מ) אם יש עשרה לפניו נוטל. ל"ק, ט) נ"ח במעשר, י) לדיבור מחשבה. מיה. כ) ווע"ש תום' מג: ישבו. **ל**) מיבמ בוריזין. ל"ק,

תורה אור השלם

כְיִינָ: ויקרא ב יא 2. לא תַאָפֶה חָמֵץ חֶלְקָם נָתַתִּי אֹתָה מֵאִשְׁי קֹדשׁ בַּתַתִּי אֹתָה מֵאִשְׁי קֹדשׁ קָדְשִׁים הָוֹא כַּחַטְּאת וְכָאָשָׁם: ויקראוי

הגהות הב"ח

(b) רש"י ד"ה ומינה וכו' דמייתי: (3) ד"ה תורס וכו' יאכלם מיד זהו כלל מאנים:

לעזי רש"י

טורני"ר. לעצב (את הבצק כדי לתת לו צורת פת).

רבינו גרשום

ומינה. כלומר יש בה עוד קושיא אחרת: בצר להו לתרומת מעשר. ל) לישנא אחרינא כי מביא שאור ונותן לתוך הקדירה אמאי קאמר אף היא היתה חסירה . או יתירה ולישקול פורתא מן הסולת שבעשרון שמונח . על גבי השאור ונילשיה אבראי בכלי אחר דליחמצי
כין האי שארי שביעשרון
או עבה או רך ולעיין כמה
ליטפי שבעשרון או ליבצי
בהאי כלי שני וליהדר
וליטפי האי שאור מהדא
עם השאור שבעשרון
ויפחות או יוסיף מן הקמה
שבעשרון לפי תוספת
השאור השני או פיחותוני
השאור השני או פיחותוני גזיר׳ דילמא אתי למישקל מעלמא מן החולין לנסות כן שאוכלן מיד תורמין מן . היפה אע״פ שאין מתקיים שמיד אוכלן הכהן: אלא פשיטא דליכא כהן. ואי

א) שייך לדף נג ע"ב בגמ' מאי חסירה או יתירה. ב) ע"כ.

במחשבה. כדאמרן בעלמא (שבת דף קמב.) נותן עיניו בלד זה ואוכל מלד אחר: ומינה. כלומר מהא דר' אלעזר גופה (א) מייתי פירכא: אלא איה] כמות שהן. השתא משערינן בלר להו מעשרות לענין מדה אי הוה כייל להו להנך דתרם במנין משתכח מעשר זוטא:

מורמין האנים על הגרוגרות. ובמנין:

מקום שרגיל לעשות כו'. שמלויין

אנשים שיעשו י] גרוגרות וישתמרו או

הוא עלמו יעשה אותם גרוגרות לאחר

זמן עם תאנים שלו: מקום שאין

רגיל לא. דבעינן שיתרום מן המתקיים

ותאנים לחין מרקיבין ואין משתמרין:

אי איכא כהו. שיתנם מיד: חורם מו היפה. שמא כהן יאכלם מיד (ב). תאנים

יפין ואין מתקיימין. גרוגרות מתקיימין

ואין יפין: ולא גרוגרות על התאנים.

במנין: ואפילו במקום שרגיל. ולא

אמרינן סופו של כהן נמי לעשותן

גרוגרות ונמנא שאינו מפסידן אלא

זיל בתר השתם והרי הום ממעט

במעשר: דליכה כהן. ובעי למלנעינהו

עד דלישכח כהן וליתיב ליה הלכך

תורם מן המתקיים: בתרי טעמי.

כגון הכא כדאמרינן רישא דליכא כהן

וסיפא דאיכא כהן: ולא מוקמי בחרי

מנאי. דלא אמרי׳ רישא וסיפא דליכא

כהן ודקפרכת והתגן תורם מן

המתקיים תנאי היא דהא תרי חנאי

פליגי בהכי: בותבר' שנאמ' כל המנחה

אשר מקריבו וגו'. ארישא קאי דקתני

ומשמרן שלא יחמילו יו מקודם קמילה

משתעי ה]: עריכתה. טורני״ר: גמ'

מה"מ

ובמחשבה מה תרומה גדולה בעין יפה אף תרומת מעשר בעין יפה ומינה א"ר אלעזר בר רבי יוםי אבא היה נוטל עשר גרוגרות שבמקצוע על תשעים שבכלכלה א"א בשלמא לכמות שהן 10 אמרי' שפיר אלא אי אמרת כמות שהן בציר להו כי אתא רב דימי א"ר אלעזר שאני גרוגרות הואיל ויכול לשולקן ולהחזירן לכמות שהן ת"ר כן אתורמין תאנים על הגרוגרות במקום שרגילין לעשות תאנים גרוגרות ולא גרוגרות על תאנים ואפי' במקום שרגילין לעשות תאנים גרוגרות אמר מר תורמין תאנים על הגרוגרות במקום שרגילין לעשות תאנים גרוגרות במקום שרגילין אין במקום שאין רגילין לא היכי דמי אי דאיכא כהן מקום שאינו רגיל אמאי לא והתגן ים מקום שיש יכהן תורם מן היפה אלא פשימא דליכא כהן אימא סיפא ולא גרוגרות על התאנים ואפילו במקום שרגיל לעשות תאנים גרוגרות ואי דליכא כהן אמאי לא והתגן סגמקום שאין כהן תורם מן המתקיים אלא פשיטא דאיכא כהן רישא דליכא כהן סיפא דאיכא כהן אין רישא דליכא כהן סיפא דאיכא כהן אמר רב פפא

קרא ממשמעותיה דכחיב (ויקרא ה) כל אשר יעבור ומיהו אין מחיישב ללב פירוש זה ונראה לפרש דמשמע ליה דלר' יוסי ברבי יהודה הוי מעשר אע"ג שאינם שוין כגון במכנים לדיר להמעשר דסתמן אין דרכם להיות שוין הלכך לריך לאוקמי כאבא אלעזר בן גומל דשרי מאומד ולא חיישינן אם מרבה במעשר כדפרישית או לכל הפחות שרי בעין יפה כדאיתא בשמעתין ואי לא דאבא אלעור ה״א דאע״ג בו דלא חיישינן ש במעציר לשוין כה"ג שנוטל אחד מעשרה דילפינן ממעשר סד"א דגם בעינן שוין: במחשבה. פי' בקונטרס כדאמר בעלמא

נותן עיניו בלד זה ואוכל בלד אחר משמע שר"ל משום דכתיב ונחשב שרי לאכול בלא הפרשה ושרי נמי בשתיקה ע"י שנותן עיניו

בלד זה וחוכל בלד אחר דכל זה נפקא מונחשב עוד פי לשון אחר בפ׳ בחרא דבכורות (דף ננו) במחשבה שמחשב ואומר שני לוגין

שאני עתיד להפריש אע"פ שעתה אינו מפריש כלום ור"ל דדיבור לריך והא דשריא בלא הפרשה קרי מחשבה ואשכחן נמי דוכתא דקרי ¹ למחשבה דיבור כמו על כל דבר פשע דאמרינן (ב"מ דף מד) ידחייב על המחשבה כמעשה ונראה דבלא דיבור נמי הוה מרומה מדמנן במסכם תרומות (פ"א מ"א) חמשה לא יתרומו ואם סרמו אין תרומהן תרומה חרש שוטה וקטן וקחני סיפא חרש שדברו חכמים שאינו שומע ואינו מדבר משמע הא שומע ואינו מדבר תרומחו תרומה י ומיהו בחוספתא דמסכת תרומות מצאמי מפני מה אמרו אלם לא יתרום מפני שאינו יכול לברך משמע דאי מברך אע"פ שלא ידבר בהרמה שפיר דמי ופ"ג דשבועות (דף כו:) נמי משמע בהדיא כשגמר בלבו אע"פ שלא הוליא בשפתיו גבי כל נדיב דקאמר דהוו מרומה וקדשים שני כחובין הבאין כאחד ולא ילפי מינייהו שבועה

ובמה שאוכל בלא הפרשה בזה אין קפידא דלכולי עלמא שרי בכל מקום אע"פ שאינו מפריש עתה כדמוכח ההיא דהלוקח יין מבין הכוחים (גיטין דף כה:) דשרי לכולי עלמא אי לאו משום דאין ברירה או משום דחישינן לבקיעת נוד ויש מקומות דשרינן כשאומר מעשר שני ללפונו

או לדרומו (דמאי פיה מיאה ב) וא"מ וכיון דשרינן תרומה ע"י שנותן עיניו בלד זה ואוכל בלד אחר אמאי אין מגביהין תרומות ומעשרות ביום טוב

הא תגן במסכם שבם פרק נוטל (דף קמא:) ר' יהודה אומר אף מעלין את המדומע באסד ומאה ופריך בגמרא (שם דף קמב.) הא מסקן

הוא ושני ר' אלעזר בר"ש היא דאמר נותן עיניו בלד זה ואוכל בלד אחר ולהכי לא חשיב מיקון בשבת כשמעלהו כיון שאפשר במחשבה והכא נמי אפשר במחשבה ו"ל דשאני מדומע שכבר ניחקן אבל חחלת חיקונו של טבל לא הוה שרינן מטעם דאפשר במחשבה ואפי׳ דמאי אסור לתקן בשבת כדמוכח בבתה מדליקין (שבת דף לה.) אע"ג דשרי ליתן עיניו בלד זה ואוכל בלד אחר כדמוכח בפ"ק דחולין (דף ו:) גבי ר"מ שאכל עלה של ירק בבית שאן ש: ולא פוקפיגן בתרי "א] תנאי. דהוה מלי לאוקמי במד טעמא ובקרי תנאי דכולה דליכא כהן ורישא שאכל עלה של ירק בבית שאן ש: ולא פוקפיגן בתרי "א] תנאי. דהוה מלי לאוקמי במד טעמא ובקרי תנאי דכולה דליכא כהן ורישא רבנן וסיפא כרבי יהודה דפליג אדבנן בפרק שני דמסכת מרומות (מ"ז) וקאמר לעולם חורם מן היפה: כל הפגחות נידושות בפושרין. אע"ג

דאמריען בפ׳ כל שעה (פסחים דף לו.) חיטין של מנחות אין לותחין אותן הא מפרש התם משום י דלתיתה ליתא במקום זריזין אבל לישה

נהי דליתא בוריזין במקום זריזין איתא דאמר מר בללה זר כשרה חוץ לחומת עזרה פסולה ומכאן קשיא דמשמע כל המנחות אפילו לחם הפנים דהוי בכלל כל המנחות וההיא לאו במקום זריזין היא דתנן לקמן בפ׳ שתי הלחם (דף נה:) דלחם הפנים לישתן ועריכתן בחוץ ויש לומר דהא אמרינן בפ' כל שעה (פסחים לו.) ניבור שאני ומיהו קשיא ממנחת מאפה דיחיד היא ולישתן ועריכתן בחוץ כלחם הפנים דמ"ש כיון דלא בעיא שמן עד לאחר אפייה כדקאמר לקמן (דף עד:) החלות בוללן א"כ לא קדשה עדיין והויא לישתה בחוץ וי"ל דבפ׳ שתי הלחם (לקמן נה:) פריך רישא אסיפא ומשני לה רב אשי ומסיק דברותא היא ול"ל מי ששנה זו לא שנה זו למ"ד מדם יבש נתקדשה לישתן בפנים דעשרון נתקדש

ש"מ דחקינן ומוקמינן מתני' בתרי מעמי ולא מוקמינן יו בתרי תנאי: מתני' סיכל המנחות נילושות בפושרין ומשמרן שלא יחמיצו ואם דו החמיצו "שיריה עובר בלא תעשה שנאמר יכל המנחה אשר תקריבו לה' לא תעשה חמץ יוחייב על לישתה ועל עריכתה ועל אפיית': גמ' מנא הני מילי "אמר ריש לקיש דאמר קרא בלא תאפה חמץ חלקם אפי' חלקם לא תאפה חמץ והאי להכי הוא דאתא האי מיבעי ליה לכדתניא לא

תאפה ותרומת מעשר יש לו שיעור אפילו הכי מקשינן להו לענין זה אע"ג דהוי כעין אפשר משאי אפשר ה"נ יליף מעשר בהמה ממעשר דגן אע"ג דמפקי

במסכת ביכורים (פ"ב מ"ה) דתרומת מעשר ניטלת שלא מן המוקף כביכורים והא דפריך בסוף כל הגט (גיטין דף ל:) גבי תרומת מעשר וכי נחשדו חברים לתרום שלא מן המוקף מפרש ר"ת דהיינו מדרבנן ומיהו נראה דלענין מחשבה לא פליגי מדפריך בריש האיש מקדש (קידושין דף מא:) דיליף שליחות מתרומה מה לתרומה שכן נטלת במחשבה משמע דלכולי עלמא פריך והיינו תרומת מעשר דכתיב בה (במדבר יח) אתם גם אתם ומתוך פי' הקונט' דבכורות (דף נח: ושם) משמע דבמחשבה פליגי גבי היו לו מאה טלאים ונטל עשרה עשרה ונטל אחד ר' יוסי בר רבי

המוקף לו ומוקמינן בתרומה גדולה ולא בתרומת מעשר כדתנן

יהודה אומר מעשר דסבר לה כאבא אלעזר בן גומל ואיתהש מעשר בהמה למעשר דגן ומעשר דגן הריי׳ רחמנא תרומה ופי' בקונט' דמשום מחשבה מוהי ליה רבי יוסי ברבי יהודה כאבא אלעזר ומתוך פירושו נמי (הכי) משמע דאפילו בתרומה גדולה לית ליה מחשבה דאי אית ליה לא הוה לריך למימר דאבא אלעזר בן גומל היא דאפילו לרבנן נמי מצינו למילף מחשבה יו במעשר מדקרייה רחמנא תרומה ומיהו מלינו למימר דמשום תרומת מעשר שבו קרייה רחמנא חרומה וא"ח ולמה ליה למימר דרבי יוסי ברבי יהודה סבר לה כאבא אלעזר בן גומל הא כיון דאיתקש מעשר בהמה למעשר דגן מה מעשר דגן נוטל אחד מעשרה אף מעשר בהמה כן ולא בעי העברה תחת השבט אלא יו שיש עשרה לפניו ונוטל אחד מהן ויש לפרש דמייתי דאבא אלעזר דילפינן תרומת מעשר מתרומה גדולה לענין אומד אע"ג

שלא היה סברא ללמוד זה מזה לגבי

הכי דתרומה גדולה אין לה שיעור

שיטה מקובצת

ומהתם נפקא (יבמות מ.).

י שהן משערינן. תיבת אמרינן נמחק: 3) תורמין תאנים על הגרוגרות במקום שרגילין לכאורה מירי כמקו שפירש בקונטרס במנין דאי במדה ממעט במעשרות ולא גרוגרות על התאנים דהוי ליה ממעט וא"כ [קשה] מאי פריך ואי דליכא כהן אמאי לא כר׳ הא ודאי מיירי בתרומה גדולה דחטה , בחד טעמא ולומר דברייתא פליגא אהך (לישנא) [מתני׳] דהתם. כ״ש דאי הוי קשה י רישא לסיפא מוקמינן בתרי כמות שהן. ו] שיעשו מהן . גרוגרות: ז) שלא יחמיצו וקודם: **ה**] קמיצה משתעי. ישיריה דקתני עובר בלא לה בפ' החולץ (דף מ.)
לא תאפה חמץ חלקם אפי'
חלקם לא תאפה חמץ:
וחייב אם עשאן חמץ חייב
שלשה מלקיות בעד לישה
ועריכה ואפיה: ע) דלא
חיישי: י) למחשבה דיבור.
וער בער ייבור בער ייבור ייבור ייבור. עיין תוס׳ זבחים [דף ב ע"א]: לו בתרי תנאי. פי׳ הקונטרס דלא אמרינן רישא . וסיפא כו' ואינו נראה לר"י

ובו היה מודד לכל המנחות כדתנן פ' שתי מדות (לקמן פו.) ותנא דהכא סבר מדת יבש נתקדשה וקשיא קלת דלא מסיק האי טעמא בפ' כל שעה (פסמים דף נו.) ושמא נקט ההוא טעמא דהוי בכל המנחות כגון מנחת סולת ומחבת ומרחשת אפילו למ"ד מדת יבש לא נתקדשה: